

کاریکاتور سیاسی عمری به درازای عمر
 مطبوعات دارد. از همان ابتدا که صنعت چاپ این
 امکان را به وجود آورد که برخی گروههای سیاسی
 بتوانند با کمک به آن اندیشه‌ها و دیدگاههای خود را
 انتشار دهند. برخی از طراحانی که با این گروه همراه
 بودند نیز به این باور رسیدند که با حکاکای طرح‌های
 خود بر روی فلز می‌توانند طیف گسترده‌ای
 از مخاطبان را تحت‌تأثیر قرار دهند. این تفکر کاملاً
 واقع‌بینانه بود زیرا که بیشتر مردم آن روزگار
 از سوادخواندن و نوشتن بی‌بهره بودند. به این
 ترتیب تصاویری انتقادی که در واقع آغازگر
 کاریکاتورهای سیاسی بودند، به شدت مورد استقبال
 مردم و البته ناقدان اجتماعی قرار می‌گرفت.

اکنون بار دیگر پس از گذشت زمانی نزدیک به نیم
 قرن، این دیدگاه مطرح شده‌است که در حال حاضر به
 وسیله تصاویر بهتر می‌توان به ارائه اندیشه
 پرداخت. اما این بار علت این امر ربطی به با سواد
 یا بیسواد بودن ندارد بلکه دلیل آن کمبود وقت و بهتر
 بگویم عدم تمایل مردم به وقت گذاشتن برای مطالعه
 است.

I'M EXPECTING
 SCUDTUPLETS
 ...HONEST

اسکایوچ / نروژ
 SKAUGE/OSLO-NORWAY
 The news opinion
 october 19, 1997

در عصر ما، مدت رساندن اطلاع با حجم آن نسبتی معکوس یافته است. یعنی به میزان افزایش اطلاعات، زمان رساندن آن کوتاه و کوتاه تر می گردد. بنابراین در این میان این تصاویر هستند که هر لحظه جایگزین نوشته می شوند و رسانه های دیداری خود را بر رسانه های نوشتاری تحمیل می کنند. هم اکنون در میان انواع روش های اطلاع رسانی که در مطبوعات به کار گرفته می شود، ارائه کاریکاتور نقش ویژه ای یافته و در میان انواع کاریکاتور اجتماعی و فکاهی و طنز سیاه کاریکاتور سیاسی از اهمیت بیشتری برخوردار شده است.

گذاشته نیست اگر بگویم اعتبار هنر کاریکاتور به شدت به نوع سیاسی آن بستگی دارد. در ایران، این تفکر به صورتی افراطی تر مطرح است، چرا که هنوز عموم جامعه از انواع کاریکاتور تنها کاریکاتورهای سیاسی را می شناسند و البته این امر بسیار طبیعی و قابل درک است. اما نکته ای که باید بدان توجه شود وضعیت کنونی کاریکاتور سیاسی در ایران است که بحث پیرامون آن قلمها در این مجال نمی گنجد. در این زمینه، به نظر می رسد که «کیهان کاریکاتور» در طول سال های انتشارش نسبت به این نوع از کاریکاتور غفلت ورزیده، به هرحال، ما امیدواریم که در شماره های آینده این نوع از کاریکاتور را از منظر کارشناسان و صاحب نظران مطرح کنیم و به تحلیل و بررسی وضعیت کاریکاتورهای سیاسی امروز کشورمان بپردازیم.

در استای تصمیم یادشده برآن شدیم تا از این شماره صفحاتی را به درج گزیده ای از کاریکاتورهای سیاسی جهان اختصاص دهیم. امید است ارائه الگوهای کاریکاتورهای سیاسی برجسته جهان بتواند به تدریج بر کاریکاتورهای سیاسی مطبوعات ما در آینده تاثیر مثبت بگذارد. ضمن آنکه این آثار می توانند با زبان ویژه خود تحولات سیاسی جهان را پیش روی علاقه مندان قرار دهند.

پنجمین سیلیه از دستک دوستان عزیز سفارت جمهوری اسلامی ایران در مکزیک و سرکنسولگری کشورمان در جده که با ارسال کاریکاتورهای سیاسی ما را در تهیه و چاپ این دو مصلح یاری کردند تشکر می نمود.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
مراکز جامع علوم انسانی

متکلیان هی

HENG LIANHE

newweek-january 5, 1998

